

บาดเจ็บศีรษะระดับปานกลางและรุนแรงทำให้ผู้ป่วยมีความพร้อมในการดูแลตนเอง และไม่สามารถป้องกันการเกิดแผลกดทับและข้อยึดติดได้ พยาบาลจึงต้องทำการส่งเสริมการดูแลของครอบครัวเพื่อตอบสนองต่อความต้องการการดูแลตนเองทั้งหมดของผู้ป่วย และป้องกันการเกิดแผลกดทับและข้อยึดติด การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลของการส่งเสริมการดูแลของครอบครัวต่อการป้องกันการเกิดแผลกดทับและข้อยึดติดในผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะและครอบครัวผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะที่เข้ามาดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะที่เข้ารับการรักษา ณ โรงพยาบาลแพร์ และได้รับการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย ผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะ จำนวน 30 ราย ที่เข้ารับบริการ ณ โรงพยาบาลแพร์ พร้อมทั้งครอบครัวผู้ดูแล กลุ่มตัวอย่างได้รับการจัดให้เป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องความเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับ ผู้ป่วย 15 รายแรก พร้อมทั้งครอบครัวผู้ดูแล จัดเป็นกลุ่มควบคุมและได้รับการพยาบาลตามปกติ ผู้ป่วย 15 ราย พร้อมทั้งครอบครัวผู้ดูแลหลัง จัดเป็นกลุ่มทดลองได้รับการพยาบาลตามปกติร่วมกับการส่งเสริมการดูแลของครอบครัวโดยผู้วิจัยตามทฤษฎีการดูแลบุคคลที่อยู่ในภาวะพึ่งพา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แบบประเมินความเสี่ยงของการเกิดแผลกดทับ 2) คู่มือการส่งเสริมการดูแลของครอบครัว 3) แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะ 4) แบบบันทึกการเกิดแผลกดทับ 5) แบบบันทึกการเกิดข้อยึดติด และ 6) แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของครอบครัวผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย สถิติไคสแควร์ และสถิติฟิชเชอร์

ผลการศึกษาพบว่า จำนวนผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะที่เกิดแผลกดทับและข้อยึดติดในกลุ่มทดลองมีน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ประเมินในวันจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล และภายหลังการจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลใน 2 สัปดาห์ และ 1 เดือน

ผลการศึกษาครั้งนี้ ชี้ให้เห็นถึงประสิทธิผลของการส่งเสริมการดูแลของครอบครัวตามทฤษฎีการดูแลบุคคลที่อยู่ในภาวะพึ่งพา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความรู้และการปฏิบัติ การพยาบาล

Traumatic brain injury results in self care deficit and leads to dependency in affected persons. Promoting family caregiving is needed to meet the therapeutic self care demand and prevent pressure sore and joint contracture. The purpose of this quasi experimental study was to examine the effects of promoting family caregiving on prevention of pressure sore and joint contracture in traumatic brain injured patients. A purposive sample consisted of 30 traumatic brain injury patients admitted to Phrae hospital and their respective caregivers. The sample was equally assigned to the control and experimental group in terms of risk to pressure sore. The first 15 patients and family caregivers were assigned to the control group and received routine nursing care. The remaining 15 patients and family caregivers were assigned to the experimental group. In addition to routine nursing care, family caregiving was promoted by the researcher basing on the theory of dependent care.

The research instruments composed of 1) the Braden Scale for Predicting Pressure Sore Risk 2) the Promoting Family Caregiving Protocol 3) the Demographic Data Recording Form for the Patients 4) the Recording Form for pressure sore 5) the Recording Form for joint contracture and 6) the Demographic Data Recording Form for the family caregivers. Data were analyzed by using descriptive statistics, Chi-square test and Fisher's exact test.

The results of the study revealed that the number of patients who experienced pressure sore and joint contracture in the experimental group was statistically significantly less than the control group at the day of discharge, 2 weeks, and 1 month after discharged from hospital (all $p < .05$).

The study findings indicate the effectiveness of family caregiving as promoted by using the theory of dependent care. This can contribute to the development of nursing knowledge and practice.